

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ: MICE, EVENT, NICHE

Рівень вищої освіти
Освітньо-професійні програми

Загальний обсяг
Тривалість викладання

Обсяг навчальних занять
у т.ч. аудиторні заняття
лекції
практичні
Мова викладання

Перший (бакалаврський)
Готельно-ресторанна
справа та кейтеринг
Туризм
4 кредити ЄКТС
3-й семестр,
5-6 чверті 2026-2027 н.р.
120 год.
4 год/тиждень
2 години
2 години
українська

Кафедра, що викладає: туризму та економіки підприємства

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view?id=7779>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Спеціалізований туризм: mice, event, niche»

Інформація про викладача:

Безугла Людмила Сергіївна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри туризму та
економіки підприємства

Персональна сторінка:
<https://mk.nmu.org.ua/ua/kaff/bezugla.php>
E-mail: bezuhla.l.s@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Спеціалізований туризм: MICE, EVENT, NICHE» належить до переліку вибіркового фахових навчальних дисциплін, яка пропонується для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальностями J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг та J3 Туризм та рекреація.

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм: (MICE, EVENT, NICHE)» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системи знань і практичних навичок, необхідних для організації, управління та розвитку спеціалізованих туристичних продуктів у сферах ділового (MICE), подієвого (event) та нішевого туризму. Курс охоплює теоретичні засади та прикладні аспекти проектування, реалізації й просування спеціалізованих туристичних і подієвих заходів з урахуванням специфіки туристичної індустрії та сфери HoReCa.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі ознайомляться з основними характеристиками MICE-, event- та нішевого туризму, особливостями їх інфраструктурного забезпечення, сучасними світовими й національними тенденціями розвитку, а також роллю спеціалізованих заходів у підвищенні конкурентоспроможності туристичних дестинацій і підприємств.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних компетентностей щодо організації, управління та просування спеціалізованих видів туризму (MICE-туризму, event-туризму та нішевого туризму), з урахуванням сучасних ринкових тенденцій, вимог сталого розвитку, клієнтоорієнтованості, безбар'єрності та міждисциплінарної взаємодії туризму й готельно-ресторанного бізнесу.

Завдання курсу:

1. Ознайомитися з основами спеціалізованого туризму: визначити сутність, структуру та особливості MICE-, event- та нішевого туризму, дослідити етапи їх становлення та сучасні тенденції розвитку в туристичній індустрії.

2. Вивчити інфраструктуру та ресурсне забезпечення спеціалізованого туризму: проаналізувати роль конгресно-виставкових центрів, готелів, кейтерингових компаній, івент-майданчиків та туристичних локацій у реалізації MICE і event-заходів.

3. Опанувати основи планування та організації MICE-заходів: навчитися формувати концепції ділових подій, конференцій, форумів і виставок з урахуванням цільової аудиторії, логістики, бюджету та сервісного забезпечення.

4. Розібратися в особливостях організації event-туризму: дослідити типи подієвих заходів, етапи їх підготовки та реалізації, а також роль подієвого туризму у формуванні туристичної привабливості територій.

5. Ознайомитися з концепцією нішевого туризму: визначити основні напрями нішевого туризму, дослідити мотивацію споживачів та особливості створення унікальних туристичних продуктів.

6. Опанувати інструменти маркетингового просування спеціалізованих

туристичних продуктів.

7. Розглянути роль спеціалізованого туризму в розвитку туризму та HoReCa: проаналізувати вплив MICE, event та нішевого туризму на підприємства й туристичні дестинації.

8. Проаналізувати перспективи розвитку спеціалізованого туризму: ознайомитися з інноваціями, цифровими технологіями та глобальними трендами розвитку MICE-, event- та нішевого туризму, оцінити можливості їх впровадження в Україні та світі.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Реалізація поставлених завдань дозволяє забезпечити наступні дисциплінарні результати навчання:

- пояснювати сутність, класифікацію та специфіку спеціалізованого туризму, зокрема MICE-, event- та нішевих туристичних продуктів, у контексті розвитку туристичних і рекреаційних дестинацій;
- аналізувати ринок спеціалізованих туристичних послуг, визначати цільові аудиторії, мотиваційні чинники споживачів та конкурентні переваги спеціалізованих турпродуктів;
- проєктувати спеціалізовані туристичні та event-продукти, інтегруючи послуги розміщення, харчування, транспорту, дозвілля та сервісного обслуговування;
- застосовувати інструменти управління та маркетингу у сфері MICE-, event- та нішевого туризму з урахуванням цифрових технологій і стандартів якості обслуговування.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

Тема 1. Спеціалізований туризм у системі туристичної індустрії.

- 1.1. Поняття та ознаки спеціалізованого туризму.
- 1.2. Місце MICE, event та niche-туризму в структурі туристичного ринку.
- 1.3. Тенденції розвитку спеціалізованого туризму у світі та в Україні.

Тема 2. Класифікація та типологія спеціалізованих видів туризму.

- 2.1. Основні критерії класифікації спеціалізованого туризму.
- 2.2. Взаємозв'язок спеціалізованого туризму з HoReCa.
- 2.3. Роль спеціалізованих турів у диверсифікації туристичного продукту.

Тема 3. MICE-туризм: сутність та особливості.

- 3.1. Поняття MICE-туризму та його складові.
- 3.2. Ділові подорожі та корпоративний туризм.
- 3.3. Вплив MICE-туризму на розвиток дестинацій.

Тема 4. Організація та управління MICE-заходами.

- 4.1. Планування конгресів, конференцій та виставок.
- 4.2. Логістика, сервіс і протокольне обслуговування.
- 4.3. Роль готелів, кейтерингу та спеціалізованих майданчиків.

Тема 5. Event-туризм як форма спеціалізованого туризму.

- 5.1. Сутність event-туризму та його функції.
- 5.2. Типи подієвих заходів у туризмі.
- 5.3. Подієвий туризм як інструмент брендингу територій.

Тема 6. Проєктування та реалізація event-продуктів.

- 6.1. Етапи організації подієвого заходу.
- 6.2. Формування програми, бюджету та команди.
- 6.3. Забезпечення якості та безпеки event-подій.

Тема 7. Нішевий туризм: концепція та різновиди.

Поняття та ознаки нішевого туризму.

Основні напрями нішевого туризму.

Споживчі мотивації у нішевому туризмі.

Тема 8. Авторські та спеціалізовані туристичні продукти.

- 8.1. Розробка авторських турів і маршрутів.
- 8.2. Інтеграція локальних ресурсів у нішеві продукти.
- 8.3. Роль креативності та унікальності турпродукту.

Тема 9. Маркетинг і просування спеціалізованого туризму.

- 9.1. Маркетингові стратегії у MICE, event та niche-туризмі.
- 9.2. Digital-інструменти просування спеціалізованих послуг.
- 9.3. Формування туристичного бренду.

Тема 10. Клієнтоорієнтованість та сервіс у спеціалізованому туризмі.

- 10.1. Очікування та досвід споживачів спеціалізованих турів.
- 10.2. Стандарти сервісу та управління якістю.
- 10.3. Інклюзивність і безбар'єрність у спеціалізованих послугах.

Тема 11. Перспективи розвитку спеціалізованого туризму.

- 11.1. Інноваційні моделі спеціалізованого туризму.
- 11.2. Сталий розвиток та соціальна відповідальність.
- 11.3. Тренди майбутнього MICE, event та niche-туризму.

Практичні заняття

Тема 1. Спеціалізований туризм у системі туристичної індустрії.

Тема 2. Класифікація та типологія спеціалізованих видів туризму.

Тема 3. MICE-туризм: сутність та особливості.

Тема 4. Організація та управління MICE-заходами.

Тема 5. Event-туризм як форма спеціалізованого туризму.

Тема 6. Проєктування та реалізація event-продуктів.

Тема 7. Нішевий туризм: концепція та різновиди.

Тема 8. Авторські та спеціалізовані туристичні продукти.

Тема 9. Маркетинг і просування спеціалізованого туризму.

Тема 10. Клієнтоорієнтованість та сервіс у спеціалізованому туризмі.

Тема 11. Перспективи розвитку спеціалізованого туризму.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних

занять, решту годин здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом контрольні роботи, подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Під час сесії здобувачі виконують практичні та тестові завдання. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle та в Microsoft 365. Форма контролю – диференційований залік.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана

кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за 2 контрольні роботи, які оцінюються максимально по 15 балів; оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 11 занять, участь у одному занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 5 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи у вигляді презентацій, які захищаються на практичних заняттях (1 презентація оцінюється максимально в 5 балів, максимально можна отримати 15 балів). Отримані бали за контрольну роботу, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Визначення середньозваженого результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів – складається залік у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 50 тестів (вірна відповідь 1 бал) та 2 питання теоретичного спрямування, кожне з яких оцінюється по 25 балів за умови повного розкриття тематичного спрямування. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100 балів
Практичні заняття	Дискусії, обговорення, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення практичних завдань у вигляді тестів. Максимально оцінюються у 55 балів (11 занять × 5 балів/заняття).
Самостійна робота	Кожен здобувач повинен/на підготувати по 3 презентації, які необхідно захистити на практичних заняттях, оцінюється по 5 балів. Максимально можна отримати 15 балів.
Контрольні заходи	Максимально оцінюються у 30 балів

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: тестові завдання та участь у дискусіях.

Тестові завдання складаються з 8 тестів, де є одна правильна відповідь. За умови вірного вирішення тестового завдання здобувач отримує 0,5 балів. Максимальна кількість набраних балів за тестові завдання – 4 бали.

Участь у дискусіях максимально оцінюється в 1 бал, де:

1 бал: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей.

0,5 балів: участь у дискусії без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

0 балів: небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

6.3.2 Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист презентацій на практичних заняттях, причому:

5 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

4 балів – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

3 балів - студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

2 балів – студент/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1 бал - студент/ка не демонструє розуміння теми; не відповідає на запитання одногрупників щодо даної теми; невірно трактує деякі терміни.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала та 2 відкритих питання, де правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – високий рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

4 бали – середній рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

3 бали – наявність текстової відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, містить граматичні та орфографічні помилки;

2 бали - наявність текстової відповіді, яка не в повній мірі відповідає предмету поставленого питання, виявлення запозиченого матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні

помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення списаного матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Спеціалізований туризм: місе, event, niche».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 р. реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації. Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «команди» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за 10 технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання. У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують. Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації факультету.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, які дозволять оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Спеціалізований туризм: mice, event, niche»

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання на лекціях та практичних заняттях:

- вербальний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод демонстрацій та інші);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- метод мозкового штурму;
- метод евристичних питань;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування).

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Борисова О.В. Спеціалізований туризм: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти спеціальності «Туризм». К.: Кондор, 2020. 360 с.
2. Уварова Г., Мелько Л. Нішевий туризм як чинник активізації регіонального туризму в Україні. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. 1 (61). С.154–162. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-61-154-162>
3. Колотуха О.В., Петренко Д.Ю. Спорт-івент туризм як нішевий вид туризму. *Acta Academiae Beregsasiensis: Geographica et Recreatio*. 2025. №3. С. 148-156 <https://doi.org/10.32782/2786-5843/2025-3-13>
4. Novelli M., Cheer J., Dolezal C., Jones A., Milano C. (Ed's). Handbook of Niche Tourism. 2022. <https://doi.org/10.4337/9781839100185>
5. Редько В.Є., Оката Я.Г. Потенціал розвитку та організації MICE туризму. *Ефективна економіка*. 2019. №12. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.12.73>
6. Стрижак О., Чайковський С. Тенденції та перспективи розвитку міжнародного ділового туризму. *Економіка та суспільство*. 2024. №60. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-116>
7. Нішеві види туризму : колективна монографія / за заг. ред. д.пед.н., проф. Г. Щуки. Берегово : Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ, 2024. 222 с.
8. Галасюк С. С., Мартинова Н. С. Моніторинг розвитку ділового туризму у світі. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 50. С. 98–105. <https://doi.org/10.32843/infrastuct50-16>
9. Кацемір Я. В. Діловий туризм як важливий напрям економічної діяльності в розвитку Китаю. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. №34. С. 11–16. https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/34_2022/4.pdf
10. Макар О. Діловий туризм: перспективний напрям туристичної діяльності. *Mechanism of an Economic Regulation*. 2023. 1 (99). С. 86-92. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.14>
11. Щука Г.П. Подієвий туризм : навч.-метод. посіб. Берегове: ЗУІ, 2023. 171 с.
12. Радіонова О., Влащенко Н. Визначення сутності заходу в контексті розвитку івент-туризму. *Економіка та суспільство*. 2024. №67. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-99>